پل رشد؛ طی همکاری‌های مشابه، مدیران ۲ هزار واحد تولیدی طی همین مدت موفق شدند ارتباط میان دانش‌آموزان و بازار کار را تقویت کنند

(مخابرات/ نشر و اشتغال)

مدرسه فنی و حرفه‌ای دخترانه نسیم صبا در شهرک نارون‌بن، سال‌های متمادی با کارگاه‌های خیاطی و گلدوزی فعالیت می‌کرد و دانش‌آموزان آن در کنار تحصیل، مهارت‌های دستی ارزشمندی را فرا می‌گرفتند. اما مدیر مدرسه، خانم فرشته کاویانی، می‌گوید این مهارت‌ها تا سال گذشته به ندرت به بازار کار راه پیدا می‌کردند. بسیاری از فارغ‌التحصیلان ناچار بودند در رشته‌هایی کار کنند که ارتباطی با آموزش‌شان نداشت. این وضعیت نه به نفع دانش‌آموزان بود و نه به نفع کارگاه‌هایی که به دنبال نیروی کار ماهر و آموزش‌دیده می‌گشتند.

این شکاف در سراسر استان نیز دیده می‌شود. گزارش‌های مرکز آمار استان نشان می‌دهد که در سال گذشته، حدود ۴۲ درصد از فارغ‌التحصیلان مهارت‌محور استان در رشته‌هایی مشغول به کار شدند که ارتباط چندانی با آموزش‌های دریافتی‌شان نداشت. این آمار برای مدرسه نسیم صبا زنگ هشداری بود. تصمیم گرفته شد که مدرسه با کارگاه‌های محلی و شهرک صنعتی نارون‌بن پیوند رسمی برقرار کند و برنامه‌ای طراحی شود که هم نیاز کارگاه‌ها و هم توانایی دانش‌آموزان در آن دیده شود.

نتیجه این همکاری، الگویی شد که بعدها در چند شهرستان دیگر نیز تکرار شد. در این الگو، کارگاه‌ها تنها به عنوان محل کار عمل نکردند و مربیان باتجربه کارگاه‌ها به مدرسه رفتند و بخشی از آموزش‌ها را در کلاس‌های مدرسه برگزار کردند. دانش‌آموزان نیز بخشی از روز را در کارگاه‌ها سپری کردند و با ابزارها و فرایندهای واقعی کار آشنا شدند. در پایان دوره، هر دانش‌آموز یک پروژه عملی ارائه داد که کارگاه‌ها آن را ارزیابی کردند و برخی از آن‌ها به سفارش واقعی تبدیل شد.

در مدرسه نسیم صبا، دانش‌آموزان کلاس دوازدهم موظف شدند یک پیراهن مجلسی را از طراحی تا دوخت کامل بسازند. کارگاه خیاطی «نرمک» در شهرک صنعتی نارون‌بن سفارش داد که ۲۰ دامن کار ساده برای کارمندان خود دوخته شود. مربیان کارگاه ابتدا الگوها را آماده کردند و سپس دانش‌آموزان با راهنمایی آنان، برش و دوخت را تمرین کردند. هزینه پارچه و لوازم جانبی نیز توسط کارگاه پرداخت شد تا دانش‌آموزان با مسائل واقعی هزینه و سود آشنا شوند.

خانم کاویانی گفت: «برای بچه‌ها فرق می‌کند وقتی می‌دانند لباسی که دوخته‌اند قرار است جایی بپوشد و کسی به کارشان نگاه کند. انگیزه‌شان با هیچ نمره‌ای قابل مقایسه نیست.» او افزود که معلمان مدرسه نیز در این مسیر آموزش دیدند تا بتوانند محتوای درسی را با نیازهای کارگاه‌ها هماهنگ کنند. بدون این هماهنگی، پروژه‌ها یا خیلی ساده می‌شدند یا خیلی دشوار، و هر دو حالت به ضرر دانش‌آموز تمام می‌شد.

در پایان سال تحصیلی، ۱۸ دانش‌آموز از کلاس دوازدهم مدرسه نسیم صبا موفق به دریافت گواهی مهارت از کارگاه‌های همکار شدند و ۶ نفر از آنان پیش از فارغ‌التحصیلی به کار تمام‌وقت در کارگاه‌ها مشغول شدند. گزارش داخلی مدرسه نشان می‌دهد که میزان غیبت دانش‌آموزان در روزهای حضور در کارگاه‌ها نسبت به روزهای کلاس عادی کمتر بوده است. این داده‌ها نشان می‌دهد که انگیزه یادگیری وقتی به زندگی واقعی گره می‌خورد، به شکل محسوسی افزایش می‌یابد.

با این حال، همه چیز بدون چالش پیش نرفت. برخی از کارگاه‌ها با کمبود نیروی کار ماهر روبه‌رو بودند و نمی‌توانستند تعداد کافی مربی در اختیار مدرسه بگذارند. در چند مورد، زمان حضور دانش‌آموزان با ساعت کار کارگاه‌ها هماهنگ نبود و ناچار شدند برنامه‌ها تغییر کند. این مشکل‌ها نشان می‌دهد که هر الگو باید با شرایط محلی سازگار شود و نمی‌توان یک مدل را عین‌به‌عین در جای دیگر تکرار کرد.

با این همه، مدرسه نسیم صبا برای سال تحصیلی آینده قصد دارد تعداد کارگاه‌های همکار را به ۱۰ برساند و حوزه کار را به گروه‌های جدید دانش‌آموزی گسترش دهد. خانم کاویانی امیدوار است که این الگو در مدارس دیگر نیز تکرار شود و مسئولان آموزش و پرورش استان نیز در حال بررسی امکان حمایت از چنین پیوندهایی هستند. آنچه روشن است این است که وقتی مدرسه و کارگاه به زبان یکدیگر سخن می‌گویند، هیچ کس از این گفت‌وگو بازنمی‌گردد.

مدیر آموزش و پرورش: ۲۱ مدرسه در استان امسال به کارگاه‌های محلی متصل می‌شوند

(مدیران آموزش و پرورش استان)

مدرسه فنی و حرفه‌ای دخترانه نسیم صبا در شهرک نارون‌بن، سال‌های متمادی با کارگاه‌های خیاطی و گلدوزی فعالیت می‌کرد و دانش‌آموزان آن در کنار تحصیل، مهارت‌های دستی ارزشمندی را فرا می‌گرفتند. اما مدیر مدرسه، خانم فرشته کاویانی، می‌گوید این مهارت‌ها تا سال گذشته به ندرت به بازار کار راه پیدا می‌کردند. بسیاری از فارغ‌التحصیلان ناچار بودند در رشته‌هایی کار کنند که ارتباطی با آموزش‌شان نداشت. این وضعیت نه به نفع دانش‌آموزان بود و نه به نفع کارگاه‌هایی که به دنبال نیروی کار ماهر و آموزش‌دیده می‌گشتند.

این شکاف در سراسر استان نیز دیده می‌شود. گزارش‌های مرکز آمار استان نشان می‌دهد که در سال گذشته، حدود ۴۲ درصد از فارغ‌التحصیلان مهارت‌محور استان در رشته‌هایی مشغول به کار شدند که ارتباط چندانی با آموزش‌های دریافتی‌شان نداشت. این آمار برای مدرسه نسیم صبا زنگ هشداری بود. تصمیم گرفته شد که مدرسه با کارگاه‌های محلی و شهرک صنعتی نارون‌بن پیوند رسمی برقرار کند و برنامه‌ای طراحی شود که هم نیاز کارگاه‌ها و هم توانایی دانش‌آموزان در آن دیده شود.

نتیجه این همکاری، الگویی شد که بعدها در چند شهرستان دیگر نیز تکرار شد. در این الگو، کارگاه‌ها تنها به عنوان محل کار عمل نکردند و مربیان باتجربه کارگاه‌ها به مدرسه رفتند و بخشی از آموزش‌ها را در کلاس‌های مدرسه برگزار کردند. دانش‌آموزان نیز بخشی از روز را در کارگاه‌ها سپری کردند و با ابزارها و فرایندهای واقعی کار آشنا شدند. در پایان دوره، هر دانش‌آموز یک پروژه عملی ارائه داد که کارگاه‌ها آن را ارزیابی کردند و برخی از آن‌ها به سفارش واقعی تبدیل شد.

در مدرسه نسیم صبا، دانش‌آموزان کلاس دوازدهم موظف شدند یک پیراهن مجلسی را از طراحی تا دوخت کامل بسازند. کارگاه خیاطی «نرمک» در شهرک صنعتی نارون‌بن سفارش داد که ۲۰ دامن کار ساده برای کارمندان خود دوخته شود. مربیان کارگاه ابتدا الگوها را آماده کردند و سپس دانش‌آموزان با راهنمایی آنان، برش و دوخت را تمرین کردند. هزینه پارچه و لوازم جانبی نیز توسط کارگاه پرداخت شد تا دانش‌آموزان با مسائل واقعی هزینه و سود آشنا شوند.

خانم کاویانی گفت: «برای بچه‌ها فرق می‌کند وقتی می‌دانند لباسی که دوخته‌اند قرار است جایی بپوشد و کسی به کارشان نگاه کند. انگیزه‌شان با هیچ نمره‌ای قابل مقایسه نیست.» او افزود که معلمان مدرسه نیز در این مسیر آموزش دیدند تا بتوانند محتوای درسی را با نیازهای کارگاه‌ها هماهنگ کنند. بدون این هماهنگی، پروژه‌ها یا خیلی ساده می‌شدند یا خیلی دشوار، و هر دو حالت به ضرر دانش‌آموز تمام می‌شد.

در پایان سال تحصیلی، ۱۸ دانش‌آموز از کلاس دوازدهم مدرسه نسیم صبا موفق به دریافت گواهی مهارت از کارگاه‌های همکار شدند و ۶ نفر از آنان پیش از فارغ‌التحصیلی به کار تمام‌وقت در کارگاه‌ها مشغول شدند. گزارش داخلی مدرسه نشان می‌دهد که میزان غیبت دانش‌آموزان در روزهای حضور در کارگاه‌ها نسبت به روزهای کلاس عادی کمتر بوده است. این داده‌ها نشان می‌دهد که انگیزه یادگیری وقتی به زندگی واقعی گره می‌خورد، به شکل محسوسی افزایش می‌یابد.

با این حال، همه چیز بدون چالش پیش نرفت. برخی از کارگاه‌ها با کمبود نیروی کار ماهر روبه‌رو بودند و نمی‌توانستند تعداد کافی مربی در اختیار مدرسه بگذارند. در چند مورد، زمان حضور دانش‌آموزان با ساعت کار کارگاه‌ها هماهنگ نبود و ناچار شدند برنامه‌ها تغییر کند. این مشکل‌ها نشان می‌دهد که هر الگو باید با شرایط محلی سازگار شود و نمی‌توان یک مدل را عین‌به‌عین در جای دیگر تکرار کرد.

با این همه، مدرسه نسیم صبا برای سال تحصیلی آینده قصد دارد تعداد کارگاه‌های همکار را به ۱۰ برساند و حوزه کار را به گروه‌های جدید دانش‌آموزی گسترش دهد. خانم کاویانی امیدوار است که این الگو در مدارس دیگر نیز تکرار شود و مسئولان آموزش و پرورش استان نیز در حال بررسی امکان حمایت از چنین پیوندهایی هستند. آنچه روشن است این است که وقتی مدرسه و کارگاه به زبان یکدیگر سخن می‌گویند، هیچ کس از این گفت‌وگو بازنمی‌گردد.

##